

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/katowice/materialy-edukacyjne/teki-i-materialy-dydakt/111326,Tragedia-w-cieniu-quotwyzwoleniaquot-Gorny-Slask-w-1945-roku-Materialy-edukacyjn.html>
27.04.2024, 12:44

Tragedia w cieniu "wyzwolenia". Górny Śląsk w 1945 roku. Materiały edukacyjne

Teka edukacyjna „Tragedia w cieniu »wyzwolenia«. Górny Śląsk w 1945 roku” to materiał edukacyjny związany z trudną problematyką górnośląskiej historii. Dzieje ludności cywilnej Górnego Śląska po wkroczeniu na ten teren Armii Czerwonej, a później zainstalowaniu władzy komunistycznej, to do dziś tematyka mało obecna w oficjalnym nauczaniu historii, zaś ciągle pozostająca w pamięci mieszkańców. Właściwie dopiero po 1989 roku mogą oni bez obaw mówić o swoich cierpieniach.

Niniejsze materiały nie są przeznaczone tylko dla nauczycieli historii. Korzystać z nich mogą wszyscy, którzy chcą się zapoznać z historią Górnego Śląska i uzmysłowić sobie złożoność losów jego mieszkańców.

Teka zawiera: wprowadzenie omawiające sytuację na Górnym Śląsku w 1945 roku; scenariusze lekcji dla szkół ponadgimnazjalnych, jest wyposażona w odpowiednie materiały dydaktyczne (relacje świadków, opracowania historyków, mapy, zdjęcia itp.), relacje samych ofiar, jak i wspomnienia ich potomków, przechowywane w pamięci rodzinnej przez lata komunizmu; inne teksty źródłowe (opracowania historyków zajmujących się tzw. Tragedią Górnośląską); mapy Górnego Śląska w latach 1922-1951, unikalne materiały ikonograficzne, słownik pojęć.

Tragedia w cieniu „wyzwolenia”. Górny Śląsk w 1945 roku. Materiały edukacyjne, Katowice 2015, s. 80

Koordynatorzy projektu: Anna Skiendziel, Lucyna Staniczek

Recenzenci: Paweł Kowalski, dr Ewa Rogalewska, Małgorzata Żuławnik

Autorzy materiałów edukacyjnych: dr Kornelia Banaś, dr hab. Adam Dziurok, Anna Skiendziel, Lucyna Staniczek, Andrzej Sznajder

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

- Adam Dziurok – Górny Śląsk w 1945 r.

Scenariusze zajęć oraz materiały pomocnicze

- Anna Skiendziel, Lucyna Staniczek – O tym się nie godało...
- Kornelia Banaś – Zbrodnie na ludności cywilnej Przyszowic w świetle zeznań świadków
- Anna Skiendziel – „Co dzisiaj zjem, to wiem, ale co na jutro, już muszą patrzeć dzisiaj” – deportacje do ZSRS w relacjach świadków
- Andrzej Sznajder – „Skoszarować Niemców” – obozy pracy na Górnym Śląsku (1945-1946)

Mapy

- Górny Śląsk w latach 1922–1938
- Walki na Górnym Śląsku: styczeń – maj 1945
- Zbrodnie sowieckie w rejonie Gliwic w styczniu i lutym 1945 r.
- Górny Śląsk w latach 1945–1951
- Zmiany demograficzne po 1945 r. na Górnym Śląsku
- Rozmieszczenie łagrów w ZSRS

Słownik pojęć

Bibliografia

Pliki do pobrania

[\(pdf, 7.86 MB\) 21.09.2020 07:46](#)

Tragedia w cieniu „wyzwolenia” Górny Śląsk w 1945 roku

Materiały edukacyjne

IPN Katowice

Opcje strony